

**Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка
Навчально-науковий інститут історії та
соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського**

СИЛАБУС
навчального курсу

НІМЕЦЬКА КЛАСИЧНА ФІЛОСОФІЯ

Спеціальність – 033 філософія
Освітній ступінь – бакалавр
Форма навчання – денна
Форма підсумкового контролю – екзамен
Викладач – доц. к. філос. н. Мащенко С.Т.
Телефон – 093 4070812
E-mail:
Години консультацій – вт. 15:00 – 16:00 (208 ауд)

2021-2022

Освітньо-кваліфікаційна програма	
Кількість кредитів	5
Рік навчання	3
Семестр	5
Компонент освітньої програми	Обов'язковий компонент (ОК)
Мова викладання	Українська
Формат курсу	Денна / заочна форма навчання
Опис дисципліни	
Загальна кількість годин	150
Обсяг курсу	Денна форма: 38 годин аудиторних (з них: 22 годин лекцій; 16 годин практичних занять), 112 години самостійної роботи.
Мета курсу	Метою викладання навчальної дисципліни є: вивчення філософської спадщини представників німецької філософської культури кін. XVIII – першої пол. XIX ст., ознайомлення з основними онтологічними, гносеологічними, соціальними тощо дослідженнями представників Німецької класичної філософії та їх вплив на подальший розвиток світової науки та філософії.
Електронний ресурс	Zoom. DISCORD
Формування програмних компетентностей	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК2. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. СК1. Усвідомлення сенсу філософії, її дисциплінарного розмаїття та місця в системі культури. СК3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про розвиток основних філософських ідей, учень та напрямків. СК5. Здатність аналізувати сучасні філософські проблеми та вчення.
Програмні результати навчання	ПР1. Розуміти сенс філософії, її місце в системі культури. ПР2. Розуміти розмаїття та специфіку філософських дисциплін, знати філософську термінологію. ПР3. Знати основні етапи, напрямки в історії світової та вітчизняної філософії. ПР6. Мати обізнаність щодо основних напрямів, тенденцій, проблематики сучасної філософії.

	<p>ПР15.Мати навички ведення інтелектуальних дискусій на засадах діалогу, відкритості й толерантності.</p> <p>ПР17.Мати навички участі в наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії.</p> <p>ПР19. Використовувати у професійній діяльності розуміння основ людського мислення, застосовувати методи класичної і некласичної логіки, будувати систему доведень і спростувань.</p>
--	--

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усьо го	у тому числі				
л		с	лаб	нд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Німецьке Просвітництво в контексті становлення Німецької класичної філософії.	18	4	2			12
Тема 2. Світоглядні джерела Німецької класичної філософії.	14	2				12
Тема 3. Іммануїл Кант – основоположник Німецької класичної філософії.	20	4	2			14
Тема 4. Філософія діяльності Й.Г. Фіхте.	16	2	2			12
Тема 5. Філософія Ф.В. Шеллінга.	16	2	2			12
Разом за змістовим модулем 1	84	14	8			62
Змістовий модуль 2.						
Тема.6. Ідеалістичне вчення Г.В.Ф. Гегеля.	16	2	2			12
Тема 7. Діалектика Г.В.Ф.Гегеля.	16	2	2			12
Тема 8. Філософія антропологічного матеріалізму Л.А. Фейербаха.	18	2	2			14
Тема 9. Історична роль Німецької класичної філософії у світовій філософії.	16	2	2			12
Разом за змістовим модулем 2	66	8	8			50
Разом	150	22	16			112

Літературні джерела	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Библер В.С. Кант-Галілей-Кант. Разум Нового времени в парадоксах самообоснования. М., 1991. 2. Бичко А.К., Бичко І.В., Табачковський В.Г. Історія філософії: Підручник. – К.: Либідь, 2001. 3. Бойченко, І. В. Філософія : Навч. посібник для дистанц. навч. Київ : Ун-т "Україна", 2007. 4. Бродецький О., Чорний І. Новочасний раціоналізм і післяпросвітницький ірраціоналізм. Чернівці, 2003. 5. Вандишев, В. М. Філософія. Екскурс в історію вчень і понять : навчальний посібник для студ. ВНЗ. Київ : Кондор, 2006.
----------------------------	---

6. Габермас Ю. Філософський дискурс Модерну. К.: Четверта хвиля, 2001. (Лекція 1 Свідомість часу в Модерні та потреба його самозасвідчення, Лекція 2 Гегелівське поняття Модерну)
7. Гегель Г. Основи філософії права. К.: ЮНІВЕРС, 2000.
8. Гегель Энциклопедия философских наук . М., 1974-1975.
9. Гулыга А. Кант. М., 1981.
10. Гулыга А.В. Немецкая классическая философия. М., 1978.
11. Гусев В.І. Західна філософія Нового часу. XVII – XVIII ст.: Підручник. – 2-ге вид. –К.: Либідь, 2000.
12. Гадамер Г.Г. Истина і метод. Основи філософської герменевтики. К.:Юніверс, 2000.- Т.1.- С.27-64.
13. Длугач Т.Б. И.Кант: от ранних произведений к „Критике чистого разума”. М., 1990.
14. Железняк В.Н. Медиум. Опыт онтологического истолкования кантовской философии. Перм. гос. техн. ун-т. Пермь, 1997. 248 с.
15. Жучков В.А. Немецкая философия эпохи раннего просвещения (конец XVII - первая четверть XVIII в.) М., 1989.
16. История диалектики. Немецкая классическая философия. М., 1978.
17. Кант И. Критика практического разума // Соч.: в 6 т. М., 1965. Т.4.Ч.1
18. Кант И. Критика чистого разума //Соч.: В 6 т. М., 1964. Т.3.
19. Кант І. Критика чистого розуму. К. : ЮНІВЕРС, 2000.
20. Кассирер Э. Жизнь и учение Канта. Санкт-Петербург: Университетская книга, 1997.
21. Кузнецов В.Н. Немецкая классическая философия второй половины XVII начала XIX века. М., 1989.
22. Лабутин К.Н. Фейербах: философская антропология. – Свердловск, 1988.
23. Мамардашвили М.К. Кантианские вариации. М.: Аграф, 1997.- 312 с.
24. Нарский И.С. Кант. М., 1976.
25. Ортега-і Гасет Х. Чиста філософія // Вибрані твори. К.:ОСНОВИ, 1994.
26. Ортега-і-Гасет Х. Кант // Вибрані твори. К.:ОСНОВИ, 1994.
27. Петрушенко, В. Л. Філософія : курс лекцій: навч. посіб. для вузів. Київ : Каравелла, 2002.
28. Поппер К. Відкрите суспільство та його вороги. Т.2. Спалах пророцтва: Гегель, Маркс та його послідовники. К.: ОСНОВИ, 1994.

	<p>29. Причепій Є.М., Черній А.М. Філософія: посібник для студентів вищих навчальних закладів.- Київ: Видавничий центр «Академія», 2001. – 576с.</p> <p>30. Рассел Б. Історія західної філософії. К.:ОСНОВИ, 1995.</p> <p>31. Фейербах Л. К критике философии Гегеля // Избр.филос, произв. –М., 1955. –Т.1.</p> <p>32. Фейербах Л. Сущность христианства // Избр.филос, произв. –М., 1955. –Т.2.</p> <p>33. Філософія : навч. посіб. для студ. і аспір. вузів / за ред. І.Ф. Надольного. Київ : Вікар, 2011.</p> <p>34. Філософія [Електронний ресурс]: навчальний посібник. /Ю.М.Вільчинський, Л.В.Северин-Мрачковська, О.Б. Гаєвська та ін.- Київ: КНЕУ, 2019. – 368с.</p> <p>35. Філософія. Підручник. За загальною редакцією Горлача М. І., Кременя В. Г., Рибалка В. К. Харків: Консум, 2000. — 672 с.</p> <p>36. Філософія: мислителі, ідеї, концепції: Підручник / В. Г. Кремень, В. В. Ільїн. - К.: Книга, 2005. - 528 с.https://posek.km.ua/biblioteka/</p> <p>37. Філософія: природа, проблематика, класичні розділи: навч. посіб. для студ. ВНЗ / за ред. Г. І. Волинки. Київ: Каравела, 2018.</p> <p>38. Хайдеггер М. Кант и проблема метафизики. – М.: Изд-во «Русское феноменологическое общество», 1997.</p> <p>39. Шеллинг Ф. Сочинения в 2 т. .- М.: Мысль, 1987.</p> <p>40. Шинкарук В.И. Теория познания, логика и диалектика И. Канта. –К., 1974.</p> <p>41. Щерба, С. П., Заглада, О. А. Філософія : підруч. для студентів. Київ : Кондор, 2015.</p> <p>Інформаційні ресурси в Інтернеті:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського www.nbuv.gov.ua 2. Освітній дискурс: збірник наукових праць http://www.journal-discourse.com/uk/ 3. Сайт Національної парламентської бібліотеки України http://nplu.org 4. Сайт Державної науково-технічної бібліотеки України http://www.gntb.gov.ua 5. http://ru.wikipedia.org 6. http://filosofhistoria.ru/
Політика дисципліни та оцінювання	Студент має право:

- вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад предмету, змісту першоджерел;

- вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять;

- відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку;

- отримати індивідуальні консультації у викладача.

Студент зобов'язаний:

- відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин;

- брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;

- виконати індивідуальне завдання

- самостійну роботу, підготовка якої є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не підготував самостійну роботу, до екзамену не допускається.

- набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 35 балів.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж **двох тижнів** після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо).

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020

(<https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkg1o3ZKUAbBL-VH/view>). У процесі навчання та при підготовці самостійної роботи, виконанні індивідуальних завдань, забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.

Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.

Навчальні методи та техніки, які будуть використуватися під час викладання курсу	Словесний (пояснення, розповідь, лекція, дискусія); наочний (ілюстрації, демонстрації); робота з книгою (читання, конспектування, вивчення, реферування, цитування, виклад, складання плану); відео-методи (перегляд); практичний. Робота в бібліотеці та з науковими інтернет-джерелами. Підготовка презентацій, індивідуальних навчально-дослідних завдань. Аналіз відео-метаріалів. Робота в системі Zoom та GoogleClassroom.																																				
Оцінювання	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="4" data-bbox="533 528 1385 591" style="text-align: center;">Шкала оцінювання</th> </tr> <tr> <th data-bbox="549 591 703 719" rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th data-bbox="703 591 831 719" rowspan="2">Оцінка за шкалою ECTS</th> <th colspan="2" data-bbox="831 591 1385 629" style="text-align: center;">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th data-bbox="831 629 1107 719" style="text-align: center;">для екзамену, курсової роботи (проєкту), практики</th> <th data-bbox="1107 629 1385 719" style="text-align: center;">для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="549 719 703 757">90 – 100</td> <td data-bbox="703 719 831 757">A</td> <td colspan="2" data-bbox="831 719 1385 757" style="text-align: center;">відмінно</td> </tr> <tr> <td data-bbox="549 757 703 795">83 – 89</td> <td data-bbox="703 757 831 795">B</td> <td colspan="2" data-bbox="831 757 1385 795" rowspan="3" style="text-align: center;">добре</td> </tr> <tr> <td data-bbox="549 795 703 833">75 – 82</td> <td data-bbox="703 795 831 833">C</td> </tr> <tr> <td data-bbox="549 833 703 871">68 – 74</td> <td data-bbox="703 833 831 871">D</td> </tr> <tr> <td data-bbox="549 871 703 909">60 – 67</td> <td data-bbox="703 871 831 909">E</td> <td colspan="2" data-bbox="831 871 1385 909" style="text-align: center;">задовільно</td> </tr> <tr> <td data-bbox="549 909 703 972">35 – 59</td> <td data-bbox="703 909 831 972">F_x</td> <td data-bbox="831 909 1107 972" style="text-align: center;">незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td data-bbox="1107 909 1385 972" style="text-align: center;">не зараховано з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td data-bbox="549 972 703 1088">0 – 34</td> <td data-bbox="703 972 831 1088">F</td> <td data-bbox="831 972 1107 1088" style="text-align: center;">незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> <td data-bbox="1107 972 1385 1088" style="text-align: center;">не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> </tr> </tbody> </table>			Шкала оцінювання				Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсової роботи (проєкту), практики	для заліку	90 – 100	A	відмінно		83 – 89	B	добре		75 – 82	C	68 – 74	D	60 – 67	E	задовільно		35 – 59	F _x	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Шкала оцінювання																																					
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою																																			
		для екзамену, курсової роботи (проєкту), практики	для заліку																																		
90 – 100	A	відмінно																																			
83 – 89	B	добре																																			
75 – 82	C																																				
68 – 74	D																																				
60 – 67	E	задовільно																																			
35 – 59	F _x	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання																																		
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни																																		